

Метафори можуть уживатися для вираження **оцінних значень** під час сприйняття певних явищ, предметів, напр.: *Богданові ... остобісіло вже кочове життя: від села до села, від школи до школи, з двома возами, де на одному – величезний куфер, а на іншому – ... шафа...*, там, у шухлядках лежали облігації та альбоми з фотокартками, про які йому казали пошепки, що то єдина пам'ять, збережена від старих, добрих часів (С. Майданська); *Її полум'яно-революційний дух занепає лише в день похорону "Батька народів"* (С. Майданська).

Використання метафор зумовлене необхідністю авторок передати складну палітру вражень, почуттів, переживань і багатогранну систему образів. Цьому найбільшою мірою сприяє **розгорнута метафора**, напр.: *Але він так і не збагнув, чому думки про Мар'яну принесли йому холодну тривогу. Подібну до тієї, яку відчуваєш, коли дивишся з пташиного польоту на далекий асфальт* (С. Кононенко); *Спробував зупинити таксі, та кожне з них, роззявивши наладовану пащу багажника, наче сміялося з нього* (С. Майданська). Синтезуючи певні ознаки, розгорнута метафора надає кількісної й якісної інформативності та влучності висловленому. З цією метою письменниці використовують ті метафори, які можуть вживатися у **фразеології**, напр.: *То його очі впали* [5, с. 476] *на ручний годинник, що лежить поряд* (С. Кононенко); *Потім, уночі, думав: мабуть, розхитав нерви* [5, с. 582], *треба їх трохи прикоротити* (Т. Зарівна); – *Так, – сказала вона, ще не вірячи своїм вухам* [5, с. 111]. *Але Ліза, наче богиня Афіна, стояла поруч неспростовним доказом реальності* (Т. Зарівна).

Аналіз прозових творів представниць жіночої прози засвідчив **структурно відмінні види метафор**:

а) метафори-словосполучення, напр.: *Йому стало легше, як буває, коли щастить розплутати клубок* лише йому одному зрозумілих асоціацій (С. Кононенко); *Так самісінько поверталася увечері, теж з десятої до одинадцятої, але за всілякої пори року до трамвайних шиб уже прилипла темінь* (Т. Зарівна); *Гуцулка сяде собі в залиту сонцем траву на горбі чи десь під смерекою...* (М. Матіос);

б) метафори-речення. Характерною ознакою мовотворчості авторок є використання полікомпонентних метафор, тобто "кожен компонент метафоричний відносно до попереднього), що робить метафору найскладнішим елементом тексту, дає змогу формувати об'ємні метафористичні картинки" [6, с. 13], напр.: *Легенький вітер голівки трав колише* (М. Матіос); *Слова можуть робити шкоду* (М. Матіос);

в) метафори-тексти. Такі тропи є прикметною ознакою мовотворчості С. Майданської, виступаючи певним семантичним центром, напр.: *І звалося містечко Садгора... Зранку воно садовило Еву, коли та ще була малим дівчатком, на своє рамено, обсажене горіхами, білими черешнями, золотими ранетами і носило до самого вечора, доки Ева, побачивши молоденький місяць, що заснув, поклавши голову під крило, сама не починала позіхати. Тоді наше містечко вкладає дівчинку спати під мерехтливе, м'яке відлуння далекого дзвону... Спав місяць, спала дівчинка, лише містечку було не до сну; притупившись до теплому боку гори, воно ніколи не змикало очей: варто було заснути одному, як одразу засвічувалося інше, тому що містечко навіть не уявляло, як можна хоча б хвилинку прожити, не дивлячись на Еву* (С. Майданська); *Повертаючись думкою в минуле, найбільше цінуєш у ньому безповоротно втрачене. Нікому, крім нас самих, не дано володіти дорожочинними реліквіями наших втрат. Ми старанно ховаємо їх від стороннього ока у потайну шухлядку пам'яті, і навіть те, втрачене, те, чого недоказав, недослухав, не доблагав, недолюбив, недо... дедалі виразніше постас перед нами у викінченій, бездоганній недосяжності ідеалу* (С. Майданська).

У прозовому доробку письменниць функціонують різні типи метафор за граматичним вираженням, як-от:

а) іменникові, напр.: *Цього "чарівного прутика" було досить, щоб розворушити жар їхніх спогадів – єдине, біля чого могли йще зігрітися* (С. Майданська); *Уже перегадом не міг зрозуміти Дашиного збен-теження і коли-не-коли викликав і викликав його з пам'яті, аж час без неї став каторгою, постійним рахуванням днів, німим лежанням у замкненому зсередини номері на не розстеленому ліжку і тягучим теплюванням очей у стелю* (Т. Зарівна); – *Ти одружений? – спитала я Мішеля. – Хіба ти не відчуваєш мого вітру свободи? Я твій відчуваю* (С. Кононенко);

б) прикметникові, напр.: *Ріхард має дійти до кінця війни..., й прочитати бляклі літери рідною мовою на шляхетних позовових сторінках* (С. Кононенко); – *Мамо, а я можу вбрати білі шкарпетки з вишеньками? – ... блакитною невинністю зазирає її у вічі Ярина* (С. Майданська); *Але при першій зустрічі йому здалася, що ця дівчина має міцні народні здорові корені і лише у ній може бути його порятунок* (Т. Зарівна);

в) дієслівні, напр.: *Терпець його рідних урвався тоді, коли вони почули, як їхній солодкий "поюшор", бавлячись у піску, рвав горло на всю потугу своїх дитячих легенів, репетуючи: "Россия, Россия, Россия – родина моя!"* (С. Майданська); *Коли Дарусю болить голова, вона мусить іти до ріки і лізти до пояса у воду. Інакше біль розшматує її на дрібні кавалки* (М. Матіос);

г) комбіновані, які є найпродуктивнішим типом, представленим у прозових творах, напр.: *Старосвітська споруда на горбку зеленіла крізь майже роззявлені листопадовим вітром дерева, манила своєю загадковістю...* (С. Майданська); – *Ви мешкаєте в Парижі? – запитала я, щоб наразі перевести плин розмови в нейтральне річище* (С. Кононенко). Особистісні переживання, почуття чи бачення